

Hvad sker der med Fanøs drikkevand?

Efter at miljøstyrelsen i juni 2021 meddelte, at de ville sænke grænseværdien for PFAS i drikkevandet, har der været usikkerhed om, hvorvidt det var sundhedsmæssigt forsvarligt at drikke det vand, der leveres af Fanø Vand til Fanøs beboere og turister. Den nye grænseværdi forventes at træde i kraft i begyndelsen af 2022, og hvis der ikke sættes ind med initiativer, der kan nedbringe indholdet af PFAS i drikkevandet, vil Fanø Vand få påbud om at levere drikkevand, der overholder de nye grænseværdier. Påbuddet vil blive givet med en tidsfrist på op til et år. I øjeblikket, november 2021, ligger indholdet på ca. 3 nanogram pr. liter og overholder dermed den eksisterende grænseværdi på 100 nanogram pr. liter, men når grænseværdien sænkes til 2 nanogram pr. liter er dette ikke længere tilfældet. Styrelsen for Patientsikkerhed har dog vurderet, at det er sundhedsmæssigt forsvarligt at drikke vandet fra Fanø Vand i en begrænset periode.

Stillet overfor udsigten til at vandet fra Fanø Vand ikke længere må drikkes har der været afholdt møde mellem Fanø Kommune, Miljømyndigheden i Esbjerg Kommune og Fanø Vand A/S for at skitsere nogle alternativer til, hvorledes vandet kan overholde grænseværdierne på kort og langt sigt. Disse alternativer evalueres i den kommende tid.

På det korte sigt synes den eneste mulighed at være, at vandet fra Fanø Vand A/S renses for PFAS stofferne inden det sendes ud fra vandværket på Fanø. Denne rensning kan ske på to måder, dels gennem en kulfilterproces, dels gennem en resin-baseret proces. **Kulfilterprocessen** har været testet ved opstilling af et forsøgsanlæg og det vides, at denne proces kan reducere PFAS-indholdet ned til under grænseværdien. Imidlertid er kulfilterprocessen ikke særlig effektiv og forudsætter væsentlige investeringer og løbende driftsudgifter. **Processen med resin** tegner til at være mere effektiv. En forsøgsopstilling er bestilt og det undersøges i øjeblikket, hvad de drifts- og investeringsmæssige forhold er for denne proces. På det korte sigt er der en forventning om, at der kan etableres en renseløsning inden for den tidsfrist som påbuddet gives med.

På det længere sigt undersøges de drifts- og investeringsmæssige forhold ved to løsninger, som begge har potentialet til at reducere PFAS indholdet i det vand, der sendes ud fra vandværket. Som det er nu hentes råvandet fra 10 borer der ligger forholdsvis tæt på hinanden og som alle i varierende grad er forurenede med PFAS.

En løsning kan være at etablere en rørledning fra fastlandet til vandværket således at det "rene" fastlandsvand kan blandes op med Fanø-vand og dermed sikre grænseværdiernes overholdelse. Der er betydelige investeringsmæssige omkostninger forbundet hermed ligesom der skal etableres leveringsaftaler med vandforsyninger på fastlandet.

En anden løsning vil være at undersøge, om der kan etableres borer på Fanø, som ikke er forurenede (og som må antages ikke at være i risiko for at blive forurenede i fremtiden). Der findes rigelige vandressourcer i Fanøs undergrund, men deres kvalitet kendes ikke. Derfor går overvejslen i første omgang på om muligt at undersøge forureningsgraden af gamle borer og eventuelt foretage nye prøveboringer i områder som virker lovende. Etablering af nye vandindvindingsboringer på Fanø vil være dyrt og en langsommelig proces, der må inddrage de mange fredningsbestemmelser.

Der er ingen gode forklaringer på hvorfra PFAS forureningen på Fanø stammer, og der er ingen grund til at antage, at forureningen vil forsvinde af sig selv. Der er ingen tvivl om, at drikkevandet skal overholde grænseværdierne og at der vil være væsentlige omkostninger forbundet med at levere rent drikkevand i fremtiden.